

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIA SOCALE
ȘI PERSONAELOR VÂRSTNICI
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU
2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

O I P O S D R U

ACADEMIA ROMÂNĂ

Cristina Martha BALINTE

Mihai Ralea – critic umanist *,„spiritul național”* *în mentalitate europeană*

Editura Muzeului Național al Literaturii Române

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU
2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

O I P O S D R U
MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

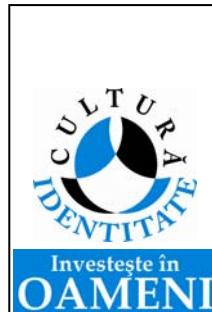

ACADEMIA ROMÂNĂ

Cristina Martha BALINTE

Mihai RALEA – CRITIC UMANIST

„SPIRITUL NAȚIONAL” ÎN MENTALITATEA EUROPEANĂ

**Mihai RALEA – CRITIC UMANIST.
„SPIRITUL NAȚIONAL” ÎN MENTALITATE EUROPEANĂ**

Autor: **Cristina Martha BALINTE**
Conducător științific: **Prof. dr. Nicolae MECU**

Lucrare realizată în cadrul proiectului „*Valorificarea identităților culturale în procesele globale*”, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013, contractul de finanțare nr. POSDRU/89/1.5/S/59758.

Titlurile și drepturile de proprietate intelectuală și industrială asupra rezultatelor obținute în cadrul stagiului de cercetare postdoctorală aparțin Academiei Române.

*Punctele de vedere exprimate în lucrare aparțin autorului și nu angajează
Comisia Europeană și Academia Română, beneficiara proiectului.*

Exemplar gratuit. Comercializarea în țară și străinătate este interzisă.
Reproducerea, fie și parțială și pe orice suport, este posibilă numai cu acordul prealabil
al Academiei Române.

Cristina Martha BALINTE

Mihai RALEA
– CRITIC UMANIST
„SPIRITUL NAȚIONAL”
ÎN MENTALITATE
EUROPEANĂ

Editura Muzeului Național al Literaturii Române

Colecția *AULA MAGNA*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSONELOR VÂRSTNICEFondul Social European
POS DRU
2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

ACADEMIA ROMÂNĂ

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operational Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa priorităță 1: „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Domeniul major de intervenție 1.5: „Programe doctorale și postdoctorale în sprijinul cercetării”

Titlul proiectului: „Valorificarea identităților culturale în procesele globale”

Contract: POSDRU/89/1.5/S/59758

Beneficiar: ACADEMIA ROMÂNĂ

Parteneri în proiect: (I) UNIVERSITATEA POLITEHNICA București, Facultatea de Mecanică și Mecatronică; (II) UNIVERSITATEA din Craiova

Obiectivele proiectului și domeniile de cercetare:

1. **Obiectivul general:** Model-pilot de școală postdoctorală prin implicarea a 92 de cercetători postdoctoranți, în scopul dezvoltării carierei în cercetare, al îmbunătățirii programelor de cercetare postdoctorală în domeniul umanoarelor, al impulsionării și consolidării sectorului de cercetare în științele socioumane din România, pentru sprijinirea economiei românești în dobândirea unor avantaje competitive durabile și micșorarea decalajelor între România și celealte țări membre ale Uniunii Europene.
2. **Obiectivele specifice:** Elaborarea și implementarea de noi tehnologii-suport pentru derularea proiectului; formarea și perfecționarea cercetătorilor prin programe postdoctorale • Organizarea unor acțiuni de îndrumare a cercetătorilor pe parcursul stagiorilor derulate în străinătate • Sprijinirea cercetătorilor în participarea la seminarii și conferințe internaționale • Organizarea unor sesiuni pentru promovarea egalității de șanse și a dezvoltării durabile • Sprijinirea colaborării între universități, institute de cercetare și companii din aria tematică a școlii postdoctorale • Dezvoltarea de activități novatoare în vederea accentuării importanței programelor de cercetare interdisciplinară; crearea de metodologii proprii cu privire la derularea programelor postdoctorale • Elaborarea unor ghiduri de bune practici cu privire la schimbul de experiență internațional în aria cercetării în științele socioumane prin programe postdoctorale.
3. **Domeniile cercetării:** filologie - literatură • științe istorice și arheologie • filosofie, teologie, psihologie, pedagogie • arte, arhitectură și audio-vizual • știință informației • sociologia culturii • antropologie • etnografie și folclor

CUPRINS

PREMISELE CERCETĂRII	7
Rezultatele cercetării.....	11
MIHAI RALEA, CRONOLOGIA VIEȚII ȘI ACTIVITĂȚII CULTURALE, SOCIALE, POLITICE	14
BILAN DE LA FRANCE CULTURELLE D'APRÈS LA GRANDE GUERRE, DANS LES LETTRES DE MIHAI RALEA, ENVOYÉES À LA REVUE « VIAȚA ROMÂNEASCĂ » (1920-1923)	69
L'européisme au service de la « culture nationale »	69
Le sens d'une correspondance. Enseignement utile/ enseignement futile.....	70
Le voyageur et son époque	72
De la littérature prolétarienne ?	77
O CULTURĂ POTRIVITĂ PENTRU UN „OM ABSTRACT”	79
„SUFLLETUL LOCULUI” PE „SUFLLETUL CĂLĂTORULUI”.	
ORIZONT DE AȘTEPTARE, CLIȘEE CULTURALE, PERCEPTII IMAGOLOGICE, ÎN MEMORIALUL LUI MIHAI RALEA	82
Bibliografie	91
MIHAI RALEA ET « LA MISSION D'UNE GÉNÉRATION ». DU PROGRAMME DE COMBAT AU CONTRAT POUR L'AVENIR.....	93
De l'action collective avant tout.....	93
Attitudes, contestations, polémiques	94
Influences : voisinage/ affinités : « à l'esprit du temps »	97
Et les opposés s'attirent quand même.....	99
APPENDICE: LITERATURA ROMÂNĂ ÎNTRE POLII DE INFLUENȚĂ EUROPEAN ȘI AMERICAN. PROMOVARE, ADAPTARE, RECEPȚARE.....	103
Bibliografie	112
ADDENDA	
Résumé	113
Table des matières.....	115

ADDENDA

Résumé

Mihai Ralea – critique humaniste. « L’Esprit national » dans la mentalité européenne

Notre projet *Mihai Ralea – critique humaniste. « L’Esprit national » dans la mentalité européenne* a été conçu à l’intention de mobiliser la méthodologie scientifique actuelle, surtout la perspective comparatiste d’étude et ses formes variées de recherche, afin d’établir une configuration nouvelle de l’image d’un auteur soumis aux controverses idéologiques et de lui évaluer l’activité, dans un contexte plus vaste, européen.

L’un des écrivains roumains les plus ouverts vers la culture universelle, Mihai Ralea (1896-1964) est de même un cas de modernité intellectuelle qui nous montre au-delà de son époque comment garder la perspective critique en trouvant une solution de synthèse entre *l’intra* et *l’extra-national*.

Une première partie de la recherche (*Mihai Ralea, La chronologie de la vie et de l’activité culturelle, sociale, politique*) est dédiée à la connaissance biographique, au moyen d’une documentation menée sur plusieurs niveaux de l’histoire littéraire. Elle poursuit les traces les plus importantes d’un personnage qui se veut tout d’abord européen, qui vit son époque tourmentée par les crises et les guerres, prêtant attention aux mouvements d’idées de l’Occident. D’autre côté, il se nombre parmi ceux qui soumettent raisonnement et critiquement leur culture nationale à l’examen contrastif avec le contexte de la pensée occidentale.

L’itinéraire chronologique montre une existence pleine de détours, de changements d’attitudes personnelles, d’engagements politiques et d’enjeux idéologiques. En même temps, il est nécessaire de préciser que Mihai Ralea vit la modernité du jour d’une façon modérée, avec du discernement et d’une grande capacité de sélection. C’est pourquoi un

concept qui tient de l'idéologie locale (*l'esprit national*) peut se développer dans un discours d'influence et de mentalité européenne, porteur des valeurs et des degrés d'aperture envers les autres nations de l'espace d'élargissement culturel.

La deuxième partie du livre comprend quelques études et articles construits autour des centres principaux d'intérêt qui mettent en évidence une problématique européenne : *Bilan de la France culturelle d'après la Grande Guerre, dans les lettres de Mihai Ralea, envoyées à la revue « Viața Românească »* ; *Une culture appropriée à l' « Homme abstrait » ; « L'âme locale » comme l'image de l' « âme du voyageur ».* *Horizon d'attente, clichées culturelles, perceptions imagologiques, dans le Mémorial de Mihai Ralea ; Mihai Ralea et « la mission d'une génération ».* *Du programme de combat au contrat pour l'avenir ; La littérature roumaine entre les pôles d'influence européen et américain. Promotion, adaptation, reception.* Ce sont des arguments en faveur d'une œuvre encore à considérer à sa juste valeur du contenu, une œuvre « entre deux mondes », selon le titre d'un livre de Ralea, où l'Europe de l'Est et de l'Ouest se rencontrent, l'ancien et le nouveau s'accordent.

Table des matières

PRÉMISSES DE LA RECHERCHE	7
Résultats	11
MIHAI RALEA, LA CHRONOLOGIE DE LA VIE ET DE L'ACTIVITÉ CULTURELLE, SOCIALE, POLITIQUE.....	14
BILAN DE LA FRANCE CULTURELLE D'APRÈS LA GRANDE GUERRE, DANS LES LETTRES DE MIHAI RALEA, ENVOYÉES À LA REVUE « VIAȚA ROMÂNEASCĂ »	69
L'européisme au service de la « culture nationale »	69
Le sens d'une correspondance. Enseignement utile/ enseignement futile.....	70
Le voyageur et son époque	72
De la littérature prolétarienne?	77
UNE CULTURE APPROPRIÉE À L' « HOMME ABSTRAIT »	79
« L'ÂME LOCALE » COMME L'IMAGE DE L' « ÂME DU VOYAGEUR ». HORIZON D'ATTENTE, CLICHÉES CULTURELLES, PERCEPTIONS IMAGOLOGIQUES, DANS LE MÉMORIAL DE MIHAI RALEA.....	82
Bibliographie.....	91
MIHAI RALEA ET « LA MISSION D'UNE GÉNÉRATION ». DU PROGRAMME DE COMBAT AU CONTRAT POUR L'AVENIR.....	93
De l'action collective avant tout.....	93
Attitudes, contestations, polémiques	94
Influences : voisinage/ affinités : « à l'esprit du temps »	97
Et les opposés s'attirent quand même...	99
APPENDICE : LA LITTÉRATURE ROUMAINE ENTRE LES PÔLES D'INFLUENCE EUROPÉEN ET AMÉRICAIN. PROMOTION, ADAPTATION, RECEPTION	103
Bibliographie.....	112
ADDENDA	113
Résumé	113
Table des matières.....	115

Editura Muzeului Național al Literaturii Române

CNCS PN - II - ACRED - ED - 2012 – 0374

Coperta colecției: *AULA MAGNA*

Machetare, tehnoredactare și prezentare grafică:

Victor PREDA, Nicolae LOGIN

Logistică editorială și diseminare:

Ovidiu SÎRBU, Radu AMAN

Traducerea sumarului și sintezei, corectură și bun de tipar
asigurate de autor

ISBN 978-973-167-119-2

Apărut trim. II 2013